

یادگیری در درون و درباره پیچیدگی‌های «حاشیه‌نشینی در علم» - مورد کاوی: ایران

Learning in and about INFORMAL SETTLEMENT IN SCIENCE Complexities - Case Study: Iran

کوروش برارپور^۱

بجای ایراد گرفتن از جامعه، برای کمک به جامعه به پا فیزیم (بند یک - منشور اخلاقی بنیاد توسعه پایدار ایران)

چکیده: این سخنرانی یافته‌های مطالعه‌ای را ارائه می‌کند که به بررسی پدیده‌ی اسفبار «روسپی‌گری در علم» در دانشگاه‌های ایران می‌پردازد و به ترتیب بر روی ۳۷۵ و ۱۲۵۰ نفر از زنان کار و دانشگران کجرو ساکن ایران متمرکز بوده است. هدف این نوشتار، بیشینه‌سازی آگاهی عمومی در خصوص رویدادهای زنده‌ای است که در دستگاه سیاستگذاری علم و فناوری ایران در حال رخ دادن و رشد فزاینده است. در این سخنرانی با رویکرد هرمنوتیک انتقادی به تفسیر حاشیه‌نشینی در علم و درنهایت به بیان سه نظریه‌ی جدید با عناوین «صد»، «اصل انتقال صفت و رفتار» و «نقطه صفر تحولات بنیادی» در سیستم‌های آشوبگونه‌ی علمی و ازهم‌گسیخته‌ی اقتصادی - اجتماعی پرداخته می‌شود. «نظریه صد» بر این نکته اشاره دارد که: هرگاه تعداد افراد جامعه‌ای که در یک میدان مورفوژنتیک می‌زییند و یک رفتار جدید را عمیقاً یاد می‌گیرند به یکصد نفر برسد، آنگاه آن رفتار جدید در اکثریت قریب به اتفاق افراد آن جامعه درونی‌سازی و نهادینه می‌شود. «اصل انتقال صفت و رفتار» بر این واقعیت تأکید دارد که: اعضای زیرگروه جمعیتی همجوار (ی چون دانشگران کجرو) در اندرکنش با اعضای زیرگروه جمعیتی مرجع (ی چون زنان کار)، با الهام‌گیری از صفات و رفتارهای آنها، رفتاری شبیه به آنها را باز-زایش می‌کنند! «نظریه نقطه صفر تحولات بنیادی» نیز بر این اصل تأکید دارد که: برای ایجاد تحولات اساسی در سیستم‌های بیمار، باید در شرایط اولیه‌ی آنها تغییراتی هرچند کوچک ایجاد کرد! در بخش پایانی نیز ضمن پیشنهاد سیاست، اگرچه نگارنده بر ضرورت عریان‌سازی گفتاری و نوشتاری پدیده‌ی «روسپی‌گری در علم» و ردّ هرگونه ایوفمیزم یا بزک‌سازی واژه‌ی روسپی‌گری با هدف کاستن از شدت زندگی آن تأکید می‌کند اما درنهایت به منظور رفع شرمندگی و حفظ حرمت علم، عنوان «حاشیه‌نشینی در علم» را بر «روسپی‌گری در علم» برای سخنرانی ترجیح داده است!

واژگان کلیدی: جامعه علمی، دانشگران کجرو، دست‌برد علمی‌و ادبی، حاشیه‌نشینی در علم، روسپی‌گری در علم، ایوفمیزم، ایران

Key Words: Scientific Society, Deviant Scientists, Plagiarism, Informal Settlement in Science, Prostitution in Science, Euphemism, Iran

¹ k.bararpour@gmail.com, Phone: 09123138653

پژوهشگر آزاد(و بی‌طرف) و کنشگر (www.isdf.ir)